

Vahye iman, bir yaratıcıya imandan daha zor, daha çetrefil ve daha önemli.

Daha önemli, çünkü vahiy olmadan bir yaratıcıya inanmanın pek bir esprisi yok. *Kainatı yarattı ve tatile çıktı* denen bir tanrının, bizim işlerimiz açısından var olmayan bir tanrıdan farkı ne?

Peki vahyin varlığını, hani her yerde okuduğumuz cinsten *tanrının varlığı* cinsinden isbat edebilecek birileri var mı? Müslümanlar açısından tek kaynak kendine bu konuda referans veren bir kitap ve yine kendine o kitabı insanlara gönderme konusunda referans veren bir peygamber.

Bu ikisi de alıştığımız anlamda bir isbat anlamına gelmez. Kitaba bakıp, dediklerinin doğru olduğunu, peygamberin hayatına bakıp *peygamber gibi* olduğunu düşünebiliriz, ancak bunlar günümüzün modası bilimsel isbatı yapmaya yetmez. Diğer bütün insanlar gibi, peygambere de *neden o peygamber oldu?* diyebilirsiniz, *başka kimse yok muydu?* ve Kitap da *içinde öyle her şeyin yazılı olduğu bir kitap veya bütün meselelerin çözümü olan bir kitap* gibi durmaz. Daha önce ve daha sonra yazılmışlardan ayrı bir üslubu olmasına rağmen bu da *kendi başına* bir isbat sebebi sayılmaz.

Şahsen benim imanıma sebep olan, o kitap gibi bir kitap yazmaya çalışmamdı. *İnne* edatını gördüğü her ayete *muḥakkak ki* diye başlayıp, Türkçe'deki bu tuhaf Kur'an algısını oluşturan mealler gibi değil, aslı gibi bir kitap. Türkçe bir kutsal kitap.

Bunun *yazılabilir* olduğunu söyleyen, *daha iyisinin yazılmış olduğunu* söyleyenlere de rastladım. *Efendim, işte Ulysses var, Karamazov Kardeşler var, Shakespeare var* falan. Eh, bu saydıklarınızı da okuyorum, başkalarını da, sonra bir de Kur'an okuyorum; Kur'an'ın anlattıkları yaşı itibariyle benden çok daha uzak olduğu halde, bazı yerlerde doğrudan bana konuşuyormuş gibi geliyor. E, hatta hatırlıyorum, *ihsanın karşılığı ihsandan başka bir şey midir? O halde rabbinize karşı nasıl yalancılar oluyorsunuz?* dediğinde ah edip döndüğümü.

Vahyin günün moda şekliyle *bilimsel* bir isbatı yok. Aynı şekilde peygamberliğin de isbatını yapmamız mümkün değil. Peygamberin etrafındaki insanların onu doğru anlayıp, doğru tahlil edip, doğru aktardığına güvenmemiz gerekiyor. Bunun dışında, yine bir isbat sayılmayacak yukardaki gibi tecrübeler var. Onların da bir kıymeti yok, neticede *subjektif* bir anlayış.

Ha belki de, zaten vahyin ve onu indirenin derdi objektif bir vahiy değildir, belki peygamberini, yeryüzünün tek bir kişiyle başlayan tek medeniyetini kurdurmak için göndermiştir, belki de *kutsal kitap* kavramımız sakattır, *korunanlar için bir yol gösterici* olan kitabın, tüm dertlerimize deva olmasını talep etmek, mesela suyun neden yokuş yukarı akmadığını sormak gibidir. Kitap suya doğru yürümeye teşvik eder, onu getirip ağzınıza boşaltmaz.

Neden varız? sorusuna başka şekillerde de cevap veremeyen insanın bunu Kitaba sorduğunda aldığı *bana kulluk etsinler* diye cevabını beğenmediği belli. *Bu kadar basit olamaz* deyip, *peygamber ola ola o mu oldu* ile başlayan, Kitabın *hatalarını* sayıp döken diskurlarla devam eden, ancak toplamda daha iyisine değil, kremalı da olsa daha ekşisine varan düşünceler. Kur'an veya peygamberi elemekte kullandığı teknikleri kendi hayatında uygulayan insanın yapacağı en dürüstçe şey -eğer bizzat kendi vahiy

almıyorsa- intihar gibi gelmiştir bana hep. Bunlara inanmayanın nezdinde inanacak daha kapsamlı bir *kitabı* olması beklenir.

Belki de vahyin en büyük manası şudur: İnsanın Allah'a muhatap olabileceğini, sonu görünmeyen kainatın içinde ve sayısını bilmediği insanlar arasında yalnız olmadığını hatırlatmak. Bunu dilden dile, gönülden gönüle aktarmak. İnsana *hayatın ne kadar küçük olursa olsun, karşıma geldiğinde alemlerin rabbiyle muhatapsın* demek. *Kötülükleri terket ve sana daha iyisini vereyim* vaadinde bulunmak. Hiçbir insanın başkasına veremeyeceği sözleri verebilmek. Hiçbir insanla tutuşulmayacak tam bir dürüstlük aktine varmak.

Arada bir eski alışkanlıklarım depreşip, *Rakamlı Kitap'ın ağır yükündense, kendime şöyle ince, basit ve savunması kolay bir kitap yazsam, mesela Tractatus** gibi olsa ama onun konuşmadığı yerlerde de konuşsa* diyorum. İlk cümleyi yazdıktan sonra bakıyorum ki yine olmamış. Akabinde *peygamber kendi yazmışsa da iyi yazmış* diyorum, ezan okunuyor, *bak diyorum, kendim kitap yazıp onunla karşıma gelecektim ama yine beceremedim; Hamd alemlerin rabbi olan Allah'a olsun* ile başlıyorum; *Hamd* neydi, *neden alemlerin rabbi, nerede o alemler?* derken, *bizleri doğru yola ilet* ayetine varıyorum ve aklıma Allah'ın isteyen kullarını doğru yola ilettiği geliyor.